Ο μαιευτήρας γυναικολόγος Στέφανος Χανδακάς επιδεικνύει μια κάρτα που του χάρισε η 5χρονη Κωνσταντίνα από τη Φολέγανδρο, το 82ο παιδί που γεννήθηκε υπό την ομπρέλα της HOPEgenesis

Ο «ΠΕΛΑΡΓΟΣ» ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΣΤΑ ΑΚΡΙΤΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

Το Πολεμικό Ναυτικό, το Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών και μη κερδοσκοπική οργάνωση HOPEgenesis υλοποιούν πρόγραμμα αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος - Καλύπτουν όλα τα έξοδα κύησης, τοκετού, μεταφοράς και διαμονής των εγκύων από δυσπρόσιτες περιοχές σε νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα της Αθήνας - Με τη στήριξη του προγράμματος γεννήθηκαν τα τελευταία χρόνια 850 παιδιά

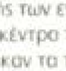

_ Της **Παναγιώτας Καρλατήρα**

Το ερχόμενο Σάββατο στη Φολέγανδρο θα είναι ημέρα γιορτής. Η μικρή Κωνσταντίνα, το πρώτο παιδί που γεννήθηκε μετά από κάποια χρόνια στο νησί χάρη στο πρόγραμμα για την υπογεννητικότητα που υλοποιεί σε απομακρυσμένες και ακριτικές περιοχές η Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία HOPEgenesis, θα συμπληρώσει τα 5 της χρόνια. Η Κωνσταντίνα είναι το 82ο παιδί που γεννήθηκε υπό την ομπρέλα της HOPEgenesis - έκτοτε έγιναν εκατοντάδες γεννήσεις σε ακριτικές περιοχές, και πλέον μαζί με εκείνες που αναμένονται αγγίζουν τις 850. Αποτέλεσε, όμως, η γέννησή της ορόσημο για τη Φολέγανδρο, καθώς άνοιξε δρόμο και σε άλλες οικογένειες να μπουν σε ένα πεδίο που μέχρι τότε τους φόβιζε και το απέφευγαν. Η ασφάλεια -και ψυχολογική και οικονομική- που βίωσαν τα νέα ζευγάρια στο νησί κάμφθηκε όταν είδαν τις υπηρεσίες υγείας που παρέχονται στη Σιφνανία, τη μητέρα της μικρής, καθ' όλη τη διάρκεια της εγκυμοσύνης της, αλλά και την κάλυψη όλων των εξόδων, των επισκέψεων στους γιατρούς και φυσικά του τοκετού στην Αθήνα.

Τριπλάσιο κόστος

Όπως έχει εκτιμήσει η HOPEgenesis, όταν αφετηρία της εγκύου είναι η νησιωτική χώρα, η ιατρική παρακολούθηση και ο τοκετός κοστίζουν τρεις φορές περισσότερο σε σχέση με το κόστος στην ηπειρωτική χώρα, και ιδίως στην Αττική. Κάθε εγκυμοσύνη προϋποθέτει τουλάχιστον 12 ταξίδια στην Αττική, εκτός του τοκετού. Στις εγκύους του προγράμματος, μέσω εξελιγμένων και πρωτοπόρων ιατρικών συσκευών Bluetooth και μιας ειδικά διαμορφωμένης πλατφόρμας, παρέχεται ασφάλεια ανά πάσα στιγμή.

Από τον Μάρτιο του 2020 μέχρι σήμερα στη Φολέγανδρο έχουν γεννηθεί άλλα 11 παιδιά. Στη Σίκινο των 200 κατοίκων έχουν γεννηθεί 8 παιδιά και στην Κίμωλο των 180 κατοίκων τα νέα μέλη της κοινότητας τα τελευταία χρόνια είναι 15, ενώ αναμένονται ακόμη 4 γεννήσεις. Οι αριθμοί φαίνονται μικροί, αλλά η πολλαπλασιαστική τους αξία τεράστια στις ακριτικές και απομακρυσμένες περιοχές, δεδομένου ότι η χώρα βαδίζει σε δημογραφικό αδιέξοδο με αρνητικό ισοζύγιο γεννήσεων - θανάτων.

Πριν από μία εβδομάδα κάποια από τα δεκάδες παιδιά που έχουν γεννηθεί στα νησιά αυτά με την υποστήριξη της HOPEgenesis συναντήθηκαν και πάλι με τον γιατρό που τα έφερε στον κόσμο, τον εμπνευστή και επικεφαλής του φορέα, τον μαιευτήρα γυναικολόγο, **Στέφανο Χανδακά**, στο πλαίσιο αποστολής της HOPEgenesis με τις Ένοπλες Δυνάμεις σε συνεργασία με τη Μονάδα Ιατρικών Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (ΜΙΥΑ) του Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών (ΝΝΑ). Η αποστολή πραγματοποιήθηκε με την παρακολούθηση του Πολεμικού Ναυτικού «Κρυσταλλίδης», ο κυβερνήτης του οποίου, **Δημήτρης Αγγελής**, φιλοξένησε τους επιστήμονες και τους εθελοντές, καθώς και δημοσιογράφους.

Στην αποστολή συμμετείχαν επίσης ο γενικός γραμματέας, αρμόδιος για το Δημογραφικό του υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Κωνσταντίνος Γλούμης και η βουλευτής Κυκλάδων με τη Ν.Δ. Κατερίνα Μονογυιού.

Το «ΘΕΜΑ» ταξίδεψε στα τρία νησιά παρακολουθώντας τις δράσεις ενημέρωσης για την υπογεννητικότητα και τη γονιμότητα, καθώς και τις λύσεις που έχουν δοθεί για την υγειονομική κάλυψη των κατοίκων.

Ταξίδι στην ελπίδα

Η περιπολάρχος αναχώρησε από τη Νάξο και το ταξίδι στα τρία νησιά (Σίκινο, Φολέγανδρο, Κίμωλο) αποδείχθηκε... επιστροφή σε γνώριμα μέρη και αγαπημένα πρόσωπα για τους επιστήμονες και τους εθελοντές της αποστολής. Θερμές αγκαλιές, χειραψίες και ανταλλαγή εντυπώσεων με τους κατοίκους κάθε νησιού ήταν το σκηνικό σε κάθε λιμάνι. *«Χάρη σε αυτούς τους ανθρώπους το νησί μας έχει παρόν και κυρίως μέλλον. Χάρη στη HOPEgenesis και τον κ. Χανδακά έχουμε 8 νέους κατοίκους, 8 παιδιά που γέμισαν πάλι το νηπιαγωγείο μας. Και χάρη στο Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών έχουμε πρόσβαση για κάθε επείγον ή μη πρόβλημα υγείας που αντιμετωπίζουμε. Το Ναυτικό Νοσοκομείο και το προσωπικό του μας έχουν παιδέψει υγειονομικά, προσφέροντάς μας περίθαλψη και φροντίδα»*, εξηγεί στο «ΘΕΜΑ» ο δήμαρχος Σικίνου, **Βασίλης Μαράκης**. Ο ίδιος, κρατώντας αγκαλιά την 4 μηνών κόρη του, μοιράζεται την εμπειρία του για χειρουργικό πρόβλημα που αντιμετώπισε τον Φεβρουάριο στο Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, και επαινεί το προσωπικό της Μονάδας που βρίσκεται στο νησί.

«Πόσα παιδιά έχεις βγάλει από την κοιλιά της μαμάς τους», ρωτάει ένα από τα αγόρια του νηπιαγωγείου τον κ. Χανδακά. *«Πολλά! Πάρα πολλά. Είναι 6.000. Γεμίζουν ένα μεγάλο χωριό»*, απαντά ο γιατρός, διευκρινίζοντας στην ομήγυρη ότι στο σύνολο των τοκετών που έχει διενεργήσει τα 850 παιδιά είναι

Όταν η αφετηρία της εγκύου είναι η νησιωτική χώρα, η ιατρική παρακολούθηση και ο τοκετός κοστίζουν τρεις φορές περισσότερο σε σχέση με το κόστος στην ηπειρωτική χώρα, και ιδίως στην Αττική. Κάθε εγκυμοσύνη προϋποθέτει τουλάχιστον 12 ταξίδια στην Αττική εκτός του τοκετού

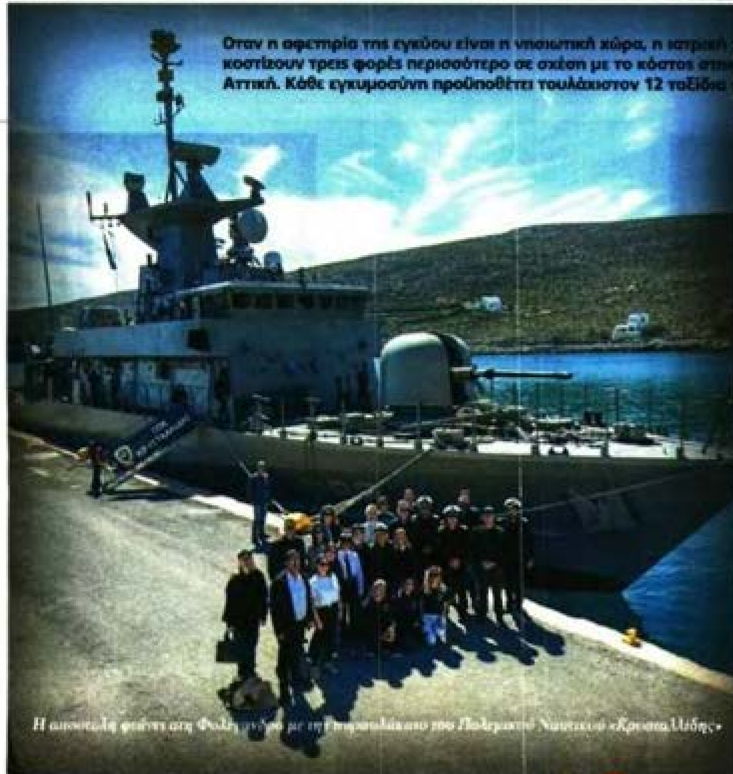

Η αποστολή φαίνεται στη Φολέγανδρο με την πυραυλάκατο του Πολεμικού Ναυτικού «Κρυσταλλίδης»

«Στη Μονάδα Υπογεννητικότητας του Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών έχουν γεννηθεί 420 παιδιά, εκ των οποίων τα 200 είναι από ακριτικά νησιά», λέει ο Νικόλαος Πετρογιάννης, πλοίαρχος Π.Ν.

Στην αποστολή και η βουλευτής Κυκλάδων, Κατερίνα Μονογυιού

«Χάρη σε αυτούς τους ανθρώπους έχουμε 8 νέους κατοίκους, 8 παιδιά που ζωντάνεψαν πάλι το νηπιαγωγείο μας», σημειώνει ο δήμαρχος Σικίνου, Βασίλης Μαράκης

από ακριτικές περιοχές. Πλαισιώνοντας πάντα τα νησιά και τις νέες οικογένειες, η HOPEgenesis φροντίζει για την κατασκευή βρεφονηπιακού σταθμού στη Σίκινο. Παιδικοί σταθμοί, παιδικές χαρές, στήριξη των δραστηριοτήτων των μαθητών είναι τα πρότζεκτ που υλοποιεί σταδιακά σε διάφορες περιοχές της χώρας.

Θεραπεία γονιμότητας

Από το 2020 η HOPEgenesis έχει υπογράψει μνημόνιο συνεργασίας με το Πολεμικό Ναυτικό, βάσει του οποίου σε 25 νησιά που είναι «υπό την αμυντική προστασία» των Ενόπλων Δυνάμεων παρέχονται υπηρεσίες θεραπείας υπογονιμότητας (IVF). Πρόκειται για τα εξής: Άγιος Ευστράτιος, Ανάφη, Αρκιοί, Αστυπάλαια, Γαύδος, Δονούσα, Ηρακλειά, Θύμαινα, Κάσος, Καστελλόριζο, Κίμωλος, Κουφονήσια, Λειψοί, Νίσυρος, Οινούσσες, Σίκινος, Σκύρος, Σχοινούσα, Σύμη, Τήλος, Φολέγανδρος, Φούρνοι, Χάλκη, Ψαρά, Ψέριμος. Πρόκειται για ένα μετρήσιμο με σημαντικό αποτέλεσμα: το 5% των γεννήσεων προήλθε από πρόγραμμα δωρεάν παροχής θεραπειών γονιμότητας.

Στη Φολέγανδρο, στην υποδοχή των κατοίκων στο δημοτικό σχολείο της ομάδας της HOPEgenesis και των υπευθύνων της Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (ΜΙΥΑ) του Ναυτικού Νοσοκομείου, τα παιδιά πρωταγωνιστούν. Η 5χρονη Κωνσταντίνα έχει ετοιμάσει μια ζωγραφιά με τον αριθμό 82 για τον κ. Χανδακά, αλλά ντρέπεται να του τη δώσει. Ο γιατρός ενημερώνει τους κατοίκους για τη δωρεάν πρόσβαση στη ΜΙΥΑ του ΝΝΑ. «Στη Μονάδα, που εξελίχθηκε το 2016 για την αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας στις Ένοπλες Δυνάμεις, πραγματοποιούνται περίπου 400 κύκλοι ετησίως. Έχουν γεννηθεί 420 παιδιά, εκ των οποίων περίπου τα 200 είναι από ακριτικά νησιά», αναφέρει στην ομιλία του ο κ. **Νικόλαος Πετρογιάννης**, πλοίαρχος Π.Ν., διευθυντής-επιστημονικά υπεύθυνος ΜΙΥΑ. Ο κ. **Γεώργιος Πατρίκιος**, αρχίατρος, αναπληρωτής διευθυντής της ΜΙΥΑ, εξηγεί πώς μεταβάλλεται η αναπαραγωγική ικανότητα των γυναικών και παρουσιάζει τις θεραπευτικές λύσεις που έχουν μέχρι την ηλικία που ορίζει ο νομοθέτης. Οι ερωτήσεις των κατοίκων είναι πολλές, και πληθαίνουν εκτός της επίσημης παρουσίασης. Με φόντο το απέραντο γαλάζιο του Αιγαίου οι προβληματισμοί για τη γονιμότητα και την εγκυμοσύνη, τα έξοδα και τις εξετάσεις συζητούνται και με άλλα μέλη της ΜΙΥΑ, όπως η **Κωνσταντίνα Καλιάνου**, αρχιπλοίαρχος Π.Ν., διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας ΝΝΑ, η **Νίκη Παπαδοπούλου**, πλοίαρχος, προϊσταμένη ΜΙΥΑ και η **Παναγιώτα Ηλιοπούλου**, σημαιοφόρος, διατροφολόγος της ΜΙΥΑ.

Ψυχολογική υποστήριξη

Η ενημέρωση για παροχή ψυχολογικής υποστήριξης και συμβουλευτικής σε νέα ζευγάρια και γονείς και η πρόσκληση σε όλους να αξιοποιήσουν τη διαδικτυακή επικοινωνία με τους ειδικούς του Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών μοιάζει να ηρεμεί αρκετούς. Αντιλαμβάνονται ότι θα βρουν απαντήσεις για ένα θέμα-ταμπού όπως αυτό της γονιμότητας και της υπογονιμότητας στις κλειστές κοινωνίες.

Η άφιξη της αποστολής με την πυραυλάκατο «Κρυσταλλίδης» στην Κίμωλο έγινε σούρουπο. Το δημοτικό σχολείο της χώρας είναι κατακλυσμένο από ηλικιωμένους που θέλουν να δουν και να ευχαριστήσουν τους γιατρούς του ΝΝΑ για τις υπηρεσίες που τους προσφέρουν – «νιώθουμε, ξέρουμε ότι δεν είμαστε μόνοι», λέει συγκινημένη μια γιαγιά –, αλλά και από τις δεκάδες οικογένειες που έχουν αποκτήσει παιδιά χάρη στη HOPEgenesis.

Οι γιατροί της ΜΙΥΑ τους ενημερώνουν για τις υπηρεσίες που μπορεί να δοθούν στα νέα ζευγάρια. *«Συνεργαζόμαστε με 24 ιατρικά κέντρα σε Αθήνα και επαρχία (δημόσια και ιδιωτικά) και η εξειδικευμένη ιατρική μας ομάδα αποτελείται από περισσότερους από 30 γιατρούς, μαίες και άλλους επαγγελματίες υγείας, που βρίσκονται σε 15 διαφορετικά μέρη στην Ελλάδα. Καλύπτουμε όλα τα έξοδα κίνησης, τοκετού, μεταφορικά και διαμονή των εγκύων σε συνεργαζόμενα νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα. Θέλουμε να είμαστε δίπλα σας»*, επισημαίνει ο κ. Χανδακάς.

Η Ελλάδα γερνά...

Το απογοητευτικό σενάριο που ακούστηκε ξανά και ξανά είναι πως τα επόμενα 25 χρόνια η Ελλάδα θα έχει πληθυσμό κάτω από 8,5 εκατομμύρια, ενώ το 36% αυτών θα είναι ηλικίας άνω των 65 χρόνων. Πρόκειται για κάτι που αναστρέφεται, αρκεί να χαραχθεί και να εφαρμοστεί η σωστή πολιτική, επαναλάμβανε ο εμπνευστής της HOPEgenesis, που αυτή τη στιγμή δραστηριοποιείται σε περίπου 500 απομακρυσμένες περιοχές (ακριτικά νησιά και δυσπρόσιτα χωριά) της χώρας. Στην Κίμωλο η ανταπόκριση έχει ήδη φανεί. Το μαρτυρούν τα 15 παιδιά που γεννήθηκαν τα τελευταία οκτώ χρόνια και τα 4 μωρά που αναμένονται. Και είναι ένα μοναδικό παράδειγμα που ανοίγει τον δρόμο για όλους, αλλά πρωτίστως για την Πολιτεία.